

Tempel-denar fra 800-tallets Frankerrige

Skrevet af Niels Nørgaard Nielsen

XPISTIANA RELIGIO
- den kristne religion

HLVDOVVICVS IMP
- kejser Ludvig

I det tidlige forår 2015 gik amatørarkæolog Per Holm med sin ny erhvervede metaldetektor på en pløjemark i nærheden af Øster Hornum. Heldet var ude den dag, idet detektoren indikerede, at der i jorden gemte sig noget interessant. Det var en lille sølvmønt med en diameter på nøjagtig 20 millimeter, der dukkede op af mulden.

Efter at mønten var nænsomt skyllet i lunkent vand, viste det sig at være et fund, der ikke før er gjort på vores egn. På Ærø og i Sønderjylland er der fundet et større antal. I alt er der i Danmark ifølge Nationalmuseet fundet 136 af typen. Det er umuligt at fastslå om mønten har været "gangbar mønt" her i landet eller den blot tilfældigvis er havnet her.

Møntens inskription **HLVDOVVICVS IMP** henviser til at den er fremstillet under den Tysk-Romerske kejser Ludvig den Fromme, der regerede fra 814 til 840. Ludvig var søn af den nok så bekendte kejser Karl den Store, der skabte et stort rige omfattende det nuværende Frankrig og store dele af det vestlige Tyskland.

Mønten er usædvanligt velbevaret og står tydeligt i præget. Det særlige ved den er det lille hul, der er lavet ved at en syl er banket igennem fra bagsiden. Graten ses tydeligt på forsiden. Det viser, at dens senere funktion ikke har været betaling, men at den kan have været brugt som smykke. Man kan forestille sig, at den har været syet på et klædningsstykke eller er indgået i et smykke i stil med hvad man fx kender fra traditionelle norske sølvsmykker.

Hvordan mønten er havnet på en pløjemark i nærheden af Øster Hornum, lader sig ikke opklare. Den kan være omdannet til smykke i det sydlige Danmark og kommet her til som sådan eller tildannet her efter at være indgået i en handel. Uanset hvordan mønten er havnet nær Øster Hornum er det sikkert, at Nationalmuseet med stor spænding ser frem til at få mønten i hænde til nærmere undersøgelse og udstilling.

Ludvig den Fromme, som i øvrigt efter vore dages begreber må betegnes som alt andet end from, havde i 815 været på et krigstogt i det sydlige Jylland som led i en temmelig rodet krig. Det var en del år før "vores" mønt er præget, så de to historier har ikke umiddelbart noget med hinanden at gøre.